

Životopis

Mons. ThLic. Karel Otčenášek, PaedDr.h.c.
arcibiskup, emeritní 23. biskup královéhradecký

Narodil se 13. dubna 1920 v Českém Meziříčí v rodině koláře Františka Otčenáška. Po měšťanské škole ve svém rodišti studoval na Arcibiskupském gymnáziu v Praze, kde maturoval v roce 1939. Ke kněžství se připravoval v Hradci Králové a - poslán biskupem Mořicem Píchou - v Římě (Lateránská univerzita, kolej Nepomucenum), kde byl **17. března 1945 vysvěcen na kněze** královéhradecké diecéze. Po skončení války se vrátil do vlasti a působil jako kaplan v Týnci nad Labem, dále jako administrátor v Horní Rovni a v Žamberku a od října 1949 jako vicerektor kněžského semináře v Hradci Králové (do jeho zrušení komunistickou vládou v červnu 1950).

30. března 1950 byl papežem Piem XII. jmenován titulárním chersoneským biskupem s pověřením řídit královéhradeckou diecézi v případě, že bude „sedes impedita“ či „sedes vacans“ (tj. bráněno výkonu biskupské služby) a **30. dubna 1950** svým předchůdcem Mořicem Píchou tajně bez vědomí státu **vysvěcen na biskupa**. Potom se stal administrátorem ve Vrchlabí. 11. července 1951 byl internován v želivském klášteře; spolu s biskupem Tomáškem a Mons. Šuránkem byl v přísné izolaci od ostatních duchovních. Za "velezradu a špionáž pro Vatikán" byl v roce 1953 převezen do vyšetřovací vazby a v prosinci 1954 v Hradci Králové odsouzen na 13 let vězení. Jako vězeň poznal kromě jiných kriminálů Mírov, Leopoldov a Valdice, odkud byl po více než 10 letech na amnestii propuštěn v květnu 1962. Poté pracoval jako dělník v mlékárně v Opočně.

V roce 1965 mu bylo na zásah papeže Pavla VI. dovoleno nastoupit do duchovní správy, ale mimo vlastní diecézi a se zákazem jakéhokoli projevu biskupské hodnosti. Působil jako administrátor v Ústí nad Labem-Trmicích a dalších pohraničních farnostech. Mezi lety 1968 a 1973 mohl opět působit ve své diecézi, avšak pouze jako administrátor farnosti Plotičtě nad Labem; pak se musel znovu vrátit Trmic.

Teprve po listopadu 1989 mu bylo umožněno převzít správu diecéze, do té doby řízené kapitulním vikářem. **21. prosince 1989** jej papež Jan Pavel II. potvrdil jako **diecézního biskupa v Hradci Králové** a 27. ledna 1990 byl v katedrále Svatého Ducha v Hradci Králové uveden do služby svému biskupství, a to papežským zmocněncem arcibiskupem Francescem Colassunem. Úřad sídelního biskupa vykonával do 6. června 1998, kdy se jeho nástupcem stal Dominik Duka, OP (při této příležitosti obdržel z rukou apoštolského nuncia Giovanniho Copsy od papeže uznání s poděkováním). **24. září 1998** papež Jan Pavel II. jmenoval Mons. Karla Otčenáška **osobním arcibiskupem**.

Během svého biskupského působení byl hlavním světitelem biskupů Josefa Kajneka a Dominika Duky OP a spolusvětitelem arcibiskupa Jana Graubnera a biskupa Josefa Hrdličky. I v letech odpočinku byl arcibiskup Otčenášek pastoračně činný v diecézi, komisi Iustitia et Pax (do roku 2000), sportovní organizaci Orel (do roku 2007), Konfederaci politických vězňů a dalších institucích; v posledních zhruba dvou letech bylo jeho veřejné působení omezeno zdravotním stavem a žil v biskupské rezidenci v péči Schönstattských sester Mariiných. Jeho každodenní oporou bylo slavení eucharistie.

Mons. Karel Otčenášek **zemřel** zaopatřen svátostmi církve v pondělí **23. května 2011** ve 21.45 hodin.

28. září 1995 udělila Vysoká škola pedagogická v Hradci Králové Mons. Karlu Otčenáškovu čestný titul Doktor honoris causa pedagogických věd. 28. října 1995 mu propůjčil prezident republiky Václav Havel Řád Tomáše Garrigua Masaryka I. třídy za vynikající zásluhy o demokracii a lidská práva. 31. března 1998 mu město Hradec Králové udělilo za celoživotní přínos Cenu Dr. Františka Ulricha. Mons. Karel Otčenášek je nositelem řady dalších významných ocenění:

- Medaile za zásluhy města Hradce Králové (1994)
- Zlatá medaile Univerzity Karlovy za mnohaleté postoje a teologické znalosti (1995)
- Zlatá pamětní medaile Lékařské fakulty UK v Hradci Králové za zásluhy o rozvoj vědy, kultury a školství (1995)
- Čestné občanství města Týnce nad Labem (1995)
- Čestné občanství obce Trmice (1995)
- Čestné občanství obce České Meziříčí
- Čestné občanství obce Rudoltice
- Čestná listina a medaile Paneuropa-Union e. V. (Německo) za záslužné nasazení pro politickou jednotu Evropy ve smyslu ideálu Paneuropa (1998)
- Zlatá medaile Vojenské lékařské akademie Jana Evangelisty Purkyně v Hradci Králové (1998)
- Čestná medaile Hasičského záchranného sboru ČR za duchovní obnovu vzájemné solidárnosti a pomoci mezi lidmi (2000)
- Čestné občanství města Hradce Králové (2005)
- vyznamenání Junáka „Zlatá lilie v trojlístku“, „Stříbrný vlk“ a „Stříbrný syrx“ (poslední 2010)
- aj.

Mons. Karel Otčenášek zůstává všeobecně uznávanou autoritou a je nestorem politických vězňů z doby komunistické perzekuce.

Biskupským heslem Mons. Karla Otčenáška je: "**Láska Boží, trpělivost Kristova, čest našeho lidu.**" Jeho teologickým důrazem je **spřátelování všech lidí v Duchu Svatém**. Svátek slaví 4. listopadu o památce sv. Karla Boromejského.